Raadsvoorstel

Voorstel tot kennisnemen van de jaarrekening 2021 en geen zienswijze indienen ten aanzien van de programma begroting 2021 van het Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers

AAN DE RAAD

Samenvatting

Het Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers voert voor de gemeenten twee taken uit. De archieftaak omvat het onderhouden en beheren van de archiefbescheiden van de deelnemende gemeenten met de gemeentelijke archiefdiensten als doelgroep. De publiekstaak omvat het ontsluiten van archiefbescheiden in de breedste zin van het woord, waarbij de inwoners/bezoekers in en buiten het werkgebied als doelgroep gelden. Recentelijk zijn de jaarstukken 2021 en de programmabegroting 2023 ontvangen. Deze financiële stukken zijn behandeld c.q. vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 21 april 2022.

Inleiding

Het Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers (ECAL) is opgericht op 1 juli 2011 met als primaire doelen :

a. het overeenkomstig de Archiefwet beheren, toegankelijk maken en beschikbaar stellen van archieven van de 8 Achterhoekse gemeente,die hun archieven ouder dan 20 jaar (Archiefwet 1995) overbrengen naar het Erfgoedcentrum, gevestigd in Doetinchem. Na overbrenging van de archieven zijn deze in principe openbaar en kunnen door belangstellenden in de studiezaal van het Erfgoedcentrum worden ingezien.
Een belangrijke taak van het Erfgoedcentrum ligt blij het ontsluiten van archiefmateriaal in de breedste zin van het woord. Hierbij kan gedacht worden aan foto's, geboorteregisters etc. Deze zijn ook te raadplegen op de website.
b. het toezicht door de streekarchivaris op het beheer van de niet naar de centrale archiefbewaarplaats overgebrachte archiefbescheiden van de deelnemers aan de gemeenschappelijke regeling;
c. het in stand houden en bevorderen van het cultureel erfgoed in het gebied van de Achterhoek en de Liemers in de ruimste zin van het woord.

De thans voorliggende programmabegroting 2023 maakt deel uit van de meerjarenbegroting 2023-2026. De begroting gaat uit van een vaste jaarlijkse bijdrage per gemeente is afgesproken, gebaseerd op de bij het Erfgoedcentrum geplaatste strekkende meters. De bijdrage voor 2023 stijgt naar € 143,63 per strekkende meter.

Beschrijving beleidsterrein inclusief toepasselijke regelgeving

Inhoudelijke toelichting op het voorstel

Beoordeling jaarrekening

Onderwerp:	Toelichting
Resultaat + toelichting	Het jaar 2021 is afgesloten met een verlies van ongeveer € 6.500. Begroot was een tekort van ca € 21.000. O.a. de personeelslasten zijn € 17.600 lager uitgevallen dan begroot.
Eigen vermogen / vreemd vermogen	Na verrekening van het tekort over 2021 bedraagt het eigen vermogen per ultimo 31-12-2021 € 193.000 en het vreemde vermogen € 662.000.
Resultaat gemeentelijke bijdrage	De door de gemeente Aalten opgenomen lasten over 2021 bedroegen afgerond € 140.000
Overige toelichting(en)	Financiële bijdragen ontvangt het Erfgoedcentrum van gemeenten en de provincie Gelderland. De gemeenten die deelnemen in de Gemeenschappelijke Regeling ECAL betalen voor archiefbeheer jaarlijks een bijdrage die is gebaseerd op het aantal strekkende meter archief in beheer bij het Erfgoedcentrum.

Beoordeling (meerjaren)begroting

Uitgangspunten
Begroting

Uitgangspunten begroting	De meterprijs wordt berekend over het aantal meters papieren archief dat de betreffende gemeente in beheer heeft - c.q. volgens de bepalingen in de Archiefwet zou moeten hebben - bij het Erfgoedcentrum Achterhoek en Liemers. De opgave van de omvang van de in de komende periode nog over te dragen archieven is desgevraagd door de gemeenten zelf gedaan De meterprijs wordt in de meerjarenbegroting 2023-2026 gesteld op € 143,63 (was EUR 131,75) en deze meterprijs staat gedurende gehele begrotingsperiode vast en wordt niet geïndexeerd. Deze systematiek is dezelfde als de afgelopen vier jaar. Het nieuw gehanteerde tarief is gebaseerd op de realiteit van de afgelopen periode en er is gerekend met: 1. een stijging van personeelskosten jaarlijks met 2,5%. 2. huisvestingskosten stijgen als gevolg van de jaarlijkse contractuele huurverhoging met 1,5%. Ten slotte is het de verwachting dat de ICT kosten proportioneel zullen stijgen (van € 65.000 in 2021 naar € 82.500 in 2026). Dit is het gevolg van enerzijds helaas noodzakelijke beveiliging tegen eventuele cybercriminaliteit en anderzijds de ontwikkelingen met betrekking tot (steeds verder gaand) digitaal werken.

Sluitende (meerjaren)begroting	Over de hele periode van deze begroting komt het resultaat precies uit op nul. De eerste twee jaren wordt er overschot verwacht, de laatste twee jaar een tekort.
Bijdrage t.o.v. huidige raming begroting	De jaarlijkse bijdrage aan het ECAL 2023-2026 op basis van de voorliggende begroting bedraagt € 158.200. opgenomen in de begroting is € 144.600. Structureel moet er € 13.600 worden bijgeraamd.

Beoordeling weerstandsvermogen en risicobeheersing

Beschrijving en kwantificering van de risico's	1. De komende jaren zal meer en meer de focus komen te liggen op digitale archieven. De gemeenten gaan hun fysieke activiteiten afbouwen/overdragen. Er worden investeringen verwacht die niet zijn opgenomen in de begroting. Het e-depot voor het beheer en de ontsluiting van digitaal archief is nu nog vooral ingericht voor het beheer van digitaal archiefmateriaal. Het organiseren van de ontsluiting en het operationeel houden van een steeds verder groeiende hoeveelheid digitaal materiaal zal de komende jaren kosten met zich meebrengen. Het gaat dan om projectkosten, licentie- en hostingkosten, maar ook om hiervoor opgeleid personeel. Die verwachte kosten ontbreken in de begroting. Daarmee lopen de gemeenten risico's: • de digitale archivering kan niet worden uitgevoerd zoals beoogd, omdat we geen nieuw digitaal materiaal kunnen aanleveren. Het beheer blijft dan langer dan gewenst bij de gemeente met bijbehorende kosten. • er komen kosten op ons af die niet gedekt zijn door de meerjarenbegroting, omdat er (bijv. voor projecten) extra middelen moeten worden gevonden. 2. Inflatie: de gehanteerde prijsstijgingen van 2,5% voor loon en 1,5 % van huisvestingskosten lijkt met de huidige inflatie te laag. Dat zou kunnen inhouden dat de inwonerbijdrage de komende jaren moet worden aangepast. 3. ICT: de ICT-beveiliging is kwetsbaarder dan ooit. Daarom wordt een stijging van de ICT kosten niet uitgesloten
Is het ratio weerstandsvermogen voldoende?	Er wordt geen ratio gegeven, maar het bestuur van het ECAL acht het weerstandsvermogen en de geprognosticeerde ontwikkeling is voldoende robuust.

In de deelnemende gemeenten aan de gemeenschappelijke regeling wordt meer en meer digitaal gewerkt. Papieren archieven worden nauwelijks meer gevormd, digitale documenten en archieven worden leidend. Dit betekent dat er naast de bestaande fysieke archiefbewaarplaats ook een digitale archiefbewaarplaats moet worden ingericht in de vorm van een E-depot.

Dit betekent overigens niet dat de huidige fysieke archieven ook worden gedigitaliseerd. De aard van deze soms unieke historische documenten leent zich hier niet toe Wel moeten ze de komende jaren beheerd worden. Voor Aalten geldt dat in 2022/2023 een aantal archiefblokken wordt overgedragen aan het Erfgoedcentrum, waarbij de dossiers in de studiezaal van het Erfgoedcentrum kunnen worden ingezien. Door het Erfgoedcentrum wordt echter veel aandacht besteed aan de ontsluiting van deze archieven door het plaatsen van

inventarissen op de website, waardoor de bezoeker de informatie sneller en beter kunnen vinden. Daarnaast voert het Ecal meer en meer diensten uit in de vorm van scanning on demand, waardoor ook extra inkomsten worden gegenereerd,
De toekomstige digitale archieven zullen overigens wel volledig kunnen worden geraadpleegd door burgers door de opname en ontsluiting vanuit het E-depot. In de AB vergadering van 21 april jl. is besloten dat door het Erfgoedcentrum een E-depot visie wordt opgesteld.
Nadere rapportage volgt zodra de consequenties helder zijn.

Alternatieve beleidskeuzes

N.v.t.

Financiële consequenties

De hogere lasten worden in de concept begroting 2023 verwerkt

Participatie en Communicatie

N.v.t.

Vervolgstappen inclusief tijdspad

n.v.t.

Bijlagen

-Jaarrekening 2021
-Programmabegroting 2023

Aalten, 17 mei 2022

Burgemeester en wethouders van de gemeente Aalten,

drs. A.J.M. Gildhuis
secretaris/algemeen directeur

mr. A.B. Stapelkamp
burgemeester